Rapport

RoadMap for improving the quality and responsiveness of VET – Theory and Practice

Nastavni plan i program za materijale za obuku: Razvoj zelenih vještina

Broj ugovora o projektu: 101183369

Sufinansira Evropska unija

Finansirano od strane Evropske unije. Međutim, stavovi i mišljenja izraženi su isključivo autora i ne odražavaju nužno stavove Evropske unije ili Izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Evropska unija ni EACEA ne mogu biti smatrani odgovornim za njih.

Detalji projekta

Program:	Erasmus+
Ključna akcija:	ERASMUS jednokratne stipendije
Naziv projekta:	**Plan za poboljšanje kvalitete i odzivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja – teorija i praksa**
Akronim projekta:	RAPPORT
Broj ugovora o projektu:	101183369
Datum početka projekta:	01.01.2025.
Datum završetka projekta:	31.12.2027.

Detalji isporuke

Broj radnog paketa :	3
Naziv radnog paketa:	**Zajednički razvoj nastavnih planova i programa i materijala za zelene i digitalne vještine učenika (uključujući snažnu komponentu učenja kroz rad) - Asinhrono elektronsko učenje**
Broj zadatka radnog paketa:	T3.3
Naziv zadatka radnog paketa:	Zajednički razvoj nastavnih planova i programa i materijala za obuku (asinhrono elektronsko učenje) za obuku i certificiranje učenika o zelenim, digitalnim i poduzetničkim vještinama (kao transverzalnim vještinama)

Koordinator:

MMC Mediterranean Management Centre

Partneri:

Привредна комора Републике Српске
Подручна привредна комора Бања Лука

CYPRUS CERTIFICATION COMPANY

DIMITRA educational organization

CCIT

CETEOR

Asnor
Associazione Nazionale Orientatori

ACT -CENTER

Sufinansira Evropska unija

Finansirano od strane Evropske unije. Međutim, stavovi i mišljenja izraženi su isključivo autora i ne odražavaju nužno stavove Evropske unije ili Izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Evropska unija ni EACEA ne mogu biti smatrani odgovornim za njih.

Partner odgovoran za razvoj

Asnor
Associazione Nazionale Orientatori

Detalji verzije

Broj verzije i datum izdanja	Datum izdanja
Verzija 2	23/10/2026

SADRŽAJ

1. UVOD 5

2. CILJ I ZADACI 6

2.1. CILJ 6
2.2. CILJEVI 6
2.3. SPISAK TEMA 8
2.4. KORIŠTENE TEHNIKE TRENINGA 11
2.5. EVALUACIJA MODULA 11

1. Uvod

Ovaj nastavni plan i program zasnovan je na Evropskom okviru kompetencija za održivost (GreenComp) i direktno odgovara na potrebe tržišta rada identifikovane u Zbirnom izvještaju RAPPORT-a.

GreenComp pruža zajedničku referencu za pružatelje obrazovanja i obuke kako bi podržao učenike u razvoju znanja, vještina i stavova potrebnih za razmišljanje, planiranje i djelovanje s empatijom, odgovornošću i brigom za planetu. Organiziran je u četiri područja kompetencija i dvanaest međusobno povezanih kompetencija, što ga čini pogodnim za dizajn nastavnog plana i programa, procjenu i razvoj mikroakreditacija.

Dokazi poslodavaca iz partnerskih zemalja pokazuju da se zelene kompetencije sve više cijene kada su povezane s praktičnim organizacijskim utjecajem, posebno u pogledu smanjenja otpada, efikasnosti resursa, optimizacije logistike, usklađenosti s ekološkim standardima i sposobnosti primjene i iniciranja zelenih praksi u svakodnevnom poslovanju.

Kao odgovor na to, ovaj nastavni plan i program usvaja pristup zasnovan na kompetencijama, orijentisan na radno mjesto i inkluzivan, usklađen sa GreenComp-om, deskriptorima EQF nivoa 5 i RAPPORT-ovim zahtjevom za razvoj transverzalnih, modularnih i asinhronih materijala upotrebljivih u različitim sektorima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Program je uvodne prirode i namijenjen je kao dodatak bilo kojem VET programu. Također je osmišljen da bude kulturno relevantan, rodno osjetljiv i inkluzivan za učenike iz različitih socioekonomskih sredina, uz pristupan jezik, primjere radnih mjesta s kojima se mogu povezati i raznolike sektorske scenarije.

2. Cilj i zadaci

2.1. Cilj

Cilj ovog programa obuke je razvoj primijenjenih zelenih kompetencija usklađenih s Evropskim okvirom kompetencija za održivost (GreenComp), direktno odgovarajući na potrebe tržišta rada identifikovane u Zbirnom izvještaju RAPPORT-a.

Program jača sposobnost učenika da razumiju izazove održivosti i prevedu ih u odgovorno ponašanje na radnom mjestu, praktična poboljšanja i saradničke akcije, podržavajući zapošljivost, prilagodljivost i performanse orijentisane na održivost na nivou 5 EQF-a.

2.2. Ciljevi

Na kraju obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

Što se tiče znanja:

1. Definirajte održivost kao transverzalnu kompetenciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i identificirajte četiri područja kompetencija GreenComp-a.
2. Opišite glavne prioritete održivosti relevantne za radna mjesta, zajednice i sektore strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
3. Objasnite međusobne odnose između ekoloških, društvenih i ekonomskih dimenzija održivosti.
4. Klasifikujte pitanja održivosti prema vrijednostima, složenosti, budućnosti i perspektivama djelovanja.
5. Objasnite ulogu sistemskog razmišljanja, kritičkog razmišljanja i formulisanja problema u donošenju odluka vezanih za održivost.
6. Identificirajte principe kružne ekonomije, prevencije, ponovne upotrebe, popravke i odgovorne potrošnje.
7. Opišite veze između održivosti, pravednosti, inkluzije, međugeneracijske odgovornosti i poštovanja prirode.

8. Objasnite važnost pismenosti o budućnosti, prilagodljivosti i istraživačkog razmišljanja u tranzicijama ka održivosti.
9. Prepoznati ulogu individualne inicijative, kolektivne akcije i građanskog ili organizacijskog učešća u promovisanju održivosti.

Što se tiče vještina:

1. Primijenite prizmu održivosti na radne situacije kako biste identificirali rizike, neefikasnosti i mogućnosti za poboljšanje.
2. Analizirajte probleme vezane za održivost ispitivanjem veza između akcija, zainteresovanih strana i procesa.
3. Procijenite informacije, tvrdnje i prakse na radnom mjestu kako biste razlikovali održive od neodrživih izbora.
4. Organizujte izazove održivosti identifikovanjem uzroka, posledica, aktera i mogućih odgovora.
5. Odaberite odgovarajuća rješenja za smanjenje otpada, efikasnost resursa i zelenije svakodnevno poslovanje.
6. Koristite kružno i preventivno razmišljanje kako biste poboljšali rutinske zadatke na radnom mjestu i korištenje resursa.
7. Uporedite alternativne buduće scenarije i predložite realne korake ka održivijem ponašanju.
8. Prilagoditi ponašanja i odluke kao odgovor na neizvjesnost, promjene i kompromise povezane s održivošću.
9. Razvijte jednostavne zajedničke zelene akcije na radnom mjestu ili u kontekstu obuke.
10. Osmislite akcioni plan malog obima za rješavanje problema održivosti u praktičnom kontekstu.

Što se tiče stavova:

1. Cijenimo odgovornost, brigu i predanost prema okolišu, zajednici i budućim generacijama.
2. Pokažite otvorenost za promjenu neodrživih navika i usvajanje alternativnih rješenja.
3. Podržavati pravednost, inkluziju i zajedničku odgovornost u odlukama vezanim za održivost.
4. Pokažite znatiželju i spremnost za učenje iz različitih perspektiva o izazovima održivosti.
5. Pokažite proaktivno učešće u promovisanju ekološki prihvatljivijih izbora u svakodnevnom životu i na radnom mjestu.
6. Vrijednost saradnje i učešća kao ključnih uslova za održivu tranziciju.

2.3. Spisak tema

Tema 1 - Uvod u održivost i GreenComp

- Uvod u održivost i GreenComp
- GreenComp kao evropski okvir kompetencija za održivost
- Četiri područja kompetencija GreenComp-a i dvanaest kompetencija
- Korištenje nastavnog plana i programa u različitim zemljama putem zajedničkog okvira i lokalne adaptacije
- Šta održivost znači u praksi u obrazovanju, radu i svakodnevnom životu
- Održivost kao transverzalna kompetencija za sve sektore, uloge i zemlje
- Zašto su zelene kompetencije važne za zapošljivost i organizacijske performanse
- GreenComp kao organizator nastavnog plana i programa za učenje, podučavanje i ocjenjivanje
- Četiri područja kompetencija kao putovanje učenja od vrijednosti i razumijevanja do budućnosti i djelovanja
- Jednostavna perspektiva održivosti na radnom mjestu
- Inkluzija, pravednost i poštovanje različitosti u obrazovanju o održivosti
- Održivost u različitim sektorima i rutinskim radnim kontekstima
- Od osvješćivanja do praktičnih zelenih akcija

Tema 2 - Vrijednosti, pravednost i priroda

- Vrednovanje održivosti i uloga vrijednosti u profesionalnim izborima
- Podržavanje pravednosti kroz jednakost, pravdu i međugeneracijsku odgovornost
- Promocija prirode i prepoznavanje ljudi kao dijela prirode
- Lične, društvene i ekološke vrijednosti u održivosti
- Socijalna inkluzija i zelena tranzicija
- Etička refleksija u svakodnevnim izborima i radnim rutinama
- Prepoznavanje napetosti između praktičnosti, troškova i održivosti
- Međugeneracijska odgovornost i dugoročno razmišljanje
- Poštovanje prirode, ekosistema i drugih vrsta
- Jednostavna provjera odluka zasnovanih na vrijednostima

- Od svijesti do djelovanja zasnovanog na vrijednostima

Tema 3 - Sistemsko razmišljanje, kritičko razmišljanje i formulisanje problema

- Zašto su problemi održivosti složeni
- Sistemsko razmišljanje i analiza dijelova, odnosa, obrazaca i povratnih informacija
- Na šta sistemsko razmišljanje obraća pažnju u praksi na radnom mjestu
- Kritičko razmišljanje i propitivanje pretpostavki, tvrdnji, dokaza i rutina
- Pitanja koja podržavaju kritičko razmišljanje
- Uokviravanje problema i važnost jasnog definiranja izazova
- Praktičan niz za definiranje problema
- Mapiranje zainteresovanih strana u osnovnim pitanjima održivosti
- Korištenje dokaza za razumijevanje neefikasnosti i utjecaja
- Otpad, energija, logistika i korištenje resursa kao sistemi
- Uobičajene greške u analizi rješavanja problema vezanih za održivost

Tema 4 - Budućnost, prilagodljivost i istraživačko razmišljanje

- Pismenost o budućnosti i sposobnost zamišljanja i korištenja različitih budućnosti
- Razmišljanje izvan kratkoročnih okvira u odlukama o održivosti
- Vjerovatna, moguća i poželjna budućnost
- Prilagodljivost kao odgovor na promjene, neizvjesnost i nove dokaze
- Šta prilagodljivi radnici obično rade
- Istraživačko razmišljanje i strukturirano eksperimentiranje
- Ciklus istraživanja malog obima
- Uvod u cirkularnu ekonomiju
- Svakodnevni kružni principi kao što su smanjenje, ponovna upotreba, popravak i preispitivanje
- Posmatranje procesa na radnom mjestu iz perspektive poboljšanja
- Balansiranje kompromisa u donošenju odluka o održivosti
- Kreativnost i inovacija za održiva rješenja

Tema 5 - Zelene prakse u svakodnevnom poslovanju

- Od kompetencije do svakodnevne prakse
- Smanjenje otpada u rutinskim aktivnostima
- Gdje se otpad često pojavljuje u poslovanju
- Efikasnost resursa u korištenju materijala, energije i vode
- Energetska i vodna efikasnost jednostavnim riječima
- Održiva logistika i operativna optimizacija
- Usklađenost sa okolišem i odgovornost zaposlenika
- Preventivne mjere za smanjenje negativnih uticaja
- Održiva nabavka u svakodnevnom smislu
- Odgovorno korištenje potrošnog materijala
- Zelene navike u kancelarijama, radionicama, laboratorijama i servisima
- Identifikacija neodrživih praksi
- Praćenje jednostavnih poboljšanja održivosti
- Kako zelene vještine poboljšavaju organizacijske performanse

Tema 6 - Djelovanje za održivost

- Zašto je djelovanje važno u učenju i praksi održivosti
- Individualna inicijativa na radnom mjestu i svakodnevne akcije održivosti
- Kolektivna akcija i zajednička odgovornost
- Političko djelovanje jednostavnim riječima
- Tri nivoa djelovanja u održivosti: samostalno, timski ili organizacijski, zajednički ili građanski
- Od pasivne svijesti do aktivnog doprinosa
- Mobilizacija drugih kroz primjer i komunikaciju
- Rad sa zainteresovanim stranama, kolegama i zajednicama
- Kreiranje akcionih planova malog obima
- Prepreke promjenama i načini konstruktivnog odgovora
- Savladavanje otpora kroz zajedničko rješavanje problema
- Lična posvećenost i planiranje napretka
- Djelovanje za održivost kroz realistične i zajedničke akcije

2.4. Korištene tehnike treninga

☒Predavanje

☒Pitanja i odgovori

☒Vježbanje

☐Brainstorming

☒Studija slučaja (Scenariji zasnovani na radnom mjestu)

2.5. Evaluacija modula

- Alat za evaluaciju učenja putem testa s višestrukim izborom (10 pitanja)